

El vot no és secret

Enric Mas (nitsenblanc.cat), 18/12/15

Feia temps que no donava importància a un dels manaments legals per excel·lència, però a l'obrir tota la paperassa electoral aquesta setmana (i abans de llençar-la al contenidor de reciclatge) m'he adonat d'un fet que ja havia observat altres cops: els sobres no són iguals. En alguns casos, ni tan sols són similars.

Ara em ve a la memòria l'excel·lent testimoni del sr. Fernando Sahún, que encara es pot consultar al web del municipi de Lobera de Onsella, a la província de Saragossa.¹ En ell, descriu una anècdota del referèndum del 1966 (sí, l'any és correcte): de com, sense sorpresa, amb el bon rotllo i d'una forma amigable, tan característica d'aquelles contradades, ens podem saltar les normes per duplicat. Us remeto a què la llegiu íntegra, però, per no fer-vos patir, us en faré cinc cèntims. Bàsicament, el sr. Sahún era present durant l'escrutini d'aquell referèndum en una de les meses electorals i, ja passada l'hora de tancar les votacions, va aparèixer un veí que volia votar "si no había inconveniente para ello". Amb tota la bona fe i previ intercanvi d'opinions de les sis o vuit persones presents, van opinar que seria una llàstima que no pogués votar després d'esperar dècades per poder-ho fer. El secretari, nerviós perquè sabia que no era del tot adequat, li va agafar el sobre i el va obrir davant de tothom. Ara, afegeix el sr. Sahún, ja ni tan sols recorda en quin apartat, el "sí" o el "no", va anar a parar el vot, però sí recorda l'anècdota. L'home que va votar es va quedar paraitzar i avergonyit, com podem imaginar, com si li haguessin robat la cartera. La il·lusió de votar s'havia convertit en decepció, humiliació i indefensió. Afegeix que no hi va haver ni un gram de mala intenció per part de ningú.

Després, afegeix que, per a la privacitat del vot, de poc han servit els quasi cinquanta anys que han passat i posa com a exemple les eleccions del 2007. I és que el sr. Sahún es va trobar, com jo mateix aquesta setmana, amb què els sobres, tan els blancs com els de color sèpia "no eran totalmente idénticos entre sí". Intensitat, mida de la lletra, localització dels enunciats i matisos de color eren algunes de les seves diferències. A ell, tant com a mi, li van resultar estranys aquells errors després de tants anys de democràcia. I llença una qüestió enlaire: només cal estar atents als senyals d'identitat de cada sobre i qualsevol interessat pot saber, a simple vista, quina és la intenció del vot del votant confiat que s'apropa a la mesa electoral.

És un tema que sempre m'ha interessat. Provenint d'una zona rural, on tothom es coneix, penso que aquest fet és de vital importància. Pots saber a qui voten determinades persones. Conscient que, tal com ja he transmès anteriorment, la gent tendim a no comprovar per nosaltres mateixos les coses que se'ns explica, m'he decidit a transgredir aquest costum tan destructiu i a esbrinar què passa avui, en ple desembre del 2015, amb els sobres. La meua sorpresa ha estat que continuen essent diferents, i molt. Els diferents partits polítics han corregit l'error més greu (i delator) de la mida de la lletra i de localització dels enunciats, però errors d'intensitat, gruixos, tipus de sobres i tonalitats com les de "color sèpia" que ja es produïen el 1966, continuen ben presents.

Permeteu-me dirigir-vos cap a les fotografies que adjunto al final de l'escrit per tal que comproveu vosaltres mateixos les alarmants diferències entre els sobres. A mi em crida tant l'atenció de la diferència de color en els sobres corresponents al Senat, que no puc evitar malpensar. Crec que si es vol fer expressament, s'hauria de ser molt estúpid per fer-ho tan malament i cometre l'error de provocar diferències injustificables en l'era de la informàtica, de l'estudi de la llum, de les longituds d'ona, de la fotografia, dels tipus de paper...

Només hi ha dos sobres que, comparats entre ells, podrien passar un control normal. La resta, fan pensar. Així que, sense ànims de justificar el vot electrònic [sisplau, no m'entengueu malament: quan penso en tot el que va passar amb el recompte de vots a Florida quan Bush va guanyar a Al Gore; i també en les eleccions següents, quan tothom donava per guanyador a Kerry fins que un "estrany" resultat a Ohio i Nou Mèxic, va "donar" la victòria a Bush altre cop (sic)... fuig, vot electrònic! Llegiu el web que us poso més avall si voleu informació sobre la facilitat de manipular el vot electrònic²], crec que si volguessin fer-ho millor, ho farien millor. Falta que vulguin (o interessi).

Cadascú que tregui les seves pròpies conclusions. Sí, ja ho sé, ja ho sé. Els estadístics i investigadors (d'això en sé una mica) dirien que aquest "estudi" no té ni una dècima de seriositat científica i un llarg etc. De fet, això no és cap estudi. Si algú es vol dedicar a fer un estudi sobre el tema, ànims. Però, el que pretenc, com sempre, és que ens fem preguntes i intentem trobar les respostes. I, com a aspecte pràctic de tot plegat, només recomanar-vos que no aneu a votar amb els sobres que us enviïn a casa i que n'agafeu del lloc on aneu a votar. Per si de cas...

¹http://www.loberadeonsella.es/index.php?option=com_content&view=article&id=90:referendum-del-ano-1966&catid=61:fernando-sahun&Itemid=159 (últim accés: 18/12/15).

²<http://www.burbuja.info/inmobiliaria/politica/266393-fraude-del-voto-electronico-estados-unidos.html> (últim accés: 18/12/15).

Annex

Fotografies fetes en pocs segons de diferència, amb la mateixa càmera i amb llum natural.

